

تدوین نظام نظارتی و ارزیابی برنامه ها و امکانات تربیت بدنی دانشگاهها

مجری: مهرعلی همتی نژاد

عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان - ۱۳۸۲

نظام و ارزیابی در مراکز هر فعالیت و برنامه اجرایی قرار دارد و بدون آن هیچ برنامه ای درست اجرا نمی شود. هدف این تحقیق، تدوین یک نظام نظارتی و ارزیابی برای برنامه های مختلف تربیت بدنی و ورزش دانشگاه های دولتی کشور است که با سیاست گذاری و هدایت اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اجرا می شود. این بررسی توصیفی و کاربردی در چهار مرحله انجام گرفت. در مرحله اول، الگوهای مدل های مختلف نظارت و ارزیابی از منابع اطلاعاتی در داخل و خارج از کشور به منظور کاربردی ساختن آن ها برای برنامه های ورزشی مورد بررسی قرار گرفت. شناخت سازمان (اداره تربیت بدنی دانشگاه ها و اداره کل تربیت بدنی وزارتخانه) اهداف برنامه ها و عملیات اجرایی مختلف در مرحله دوم بررسی شد. پس از دو مرحله اول در مرحله سوم از یک پرسشنامه با ۷۶ سؤال باز و بسته استفاده گردید. این پرسشنامه برای بررسی ابعاد سازمانی، اهمیت و اولویت برنامه ها و اهداف تربیت بدنی (مرحله دوم) در نظر گرفته شد. پرسشنامه برای ۸۰ نفر از مدیران تربیت بدنی دانشگاه ها و برخی از صاحب نظران مدیریت تربیت بدنی و ورزش ارسال گردید، در مرحله چهارم، پس از بررسی اطلاعات ۶۰ پرسشنامه کامل و همچنین بر پایه اطلاعات نظری (مرحله اول) نظام نظارتی و ارزیابی پیشنهادی در چهار قسمت اصلی ۱- طرح کلی نظام نظارت ۲- جنبه های نظارت و ارزیابی ۳- روند اجرای نظرات و ۴- ابزار های احتمالی تنظیم گردید. در قسمت دوم از مرحله چهارم؛ نظام نظارتی پیشنهادی، برای بررسی مجدد و تخصصی در اختیار ۲۵ نفر از مدیران و افراد با تجربه در سطح ورزش ملی و بین المللی قرار گرفت. پس از بررسی کامل پیشینه و جمع بندی نظرات تخصصی جامعه آماری تحقیق، دو حوزه نظارت برون دانشگاهی و درون دانشگاهی پیشنهاد گردید:

نظرات درون دانشگاهی به چهار جنبه کلی برنامه دانشگاه ها: ۱- نظرات بر برنامه ریزی فنی (۶ برنامه ریزی) و ۲- نظرات در برنامه ریزی تدارکات و پشتیبانی (۶ برنامه ریزی) و ۳- نظرات بر برنامه ریزی رشد و ارتقا رویداد (۶ برنامه ریزی) و ۴- نظرات بر ورزش همگانی و فوق برنامه (۴ برنامه ریزی) اختصاص یافته است. ارزیابی برنامه های درون دانشگاهی بر عهده حوزه ی نظارت و ارزیابی برون دانشگاهی است که توسط کمیته نظارت و ارزیابی برون دانشگاهی انجام می گیرد. نظارت و ارزیابی برون دانشگاهی به سه جنبه کلی: ۱- برنامه های ورزشی (مسابقات قهرمانی، مسابقات برون مرزی و ورزش های همگانی و فوق برنامه) ۲- اهداف کلان و اهداف سالیانه برنامه (ارزیابی ۵ هدف) و ۳- ارزیابی برنامه های آموزشی و اجرایی (ارزیابی چهار برنامه) اختصاص یافته است. در این نظام یک نفر ارزیاب متخصص از بین مدیران و مربیان یا سایر اعضای هیئت علمی گروه ها و

دانشکده های تربیت بدنی توسط کمیته نظارت پیشنهاد می شود. ابزار نظارت و ارزیابی شامل ۶۰ فرم نظارتی و ارزیابی است که در فرایند اجرا توسط مدیران تربیت بدنی دانشگاه ها یا ارزیاب تکمیل و در اختیار کمیته نظارت و ارزیابی وزارتخانه قرار می گیرد. کارایی و تکمیل نظام نظارتی و ارزیابی در این تحقیق به بازآموزی مدیران تربیت بدنی دانشگاه ها، تربیت ارزیاب، تشکیل کمیته نظارت و اجرای آزمایشی آن جهت بهره گیری بیشتر از نظرات مربیان و سایر عوامل اجرایی بستگی دارد.

واژه های کلیدی: نظام-نظارت-ارزیابی-برنامه های تربیت بدنی و ورزش-دانشگاه های دولتی-اداره کل تربیت بدنی- مدیران تربیت بدنی- طرح کلی سیستم نظارت- جنبه های نظارت و ارزیابی- روند اجرای نظارت- ابزار های نظارت- نظارت درون دانشگاهی-نظارت برون دانشگاهی- برنامه ریزی فنی- برنامه ریزی تدارکات و پشتیبانی- برنامه ریزی تدارکات و ارتقا رویداد- برنامه ریزی ورزش همگانی و فوق برنامه- مسابقات قهرمانی- مسابقات برون مرزی-اهداف کلان برنامه- اهداف سالیانه برنامه- برنامه های آموزشی و اجرایی- فرم نظارت و ارزیابی- ارزیاب- کمیته نظارت و ارزیابی.